

53. Hipotēze par ideoloģijas inovāciju

Noteikti ir nepieciešami daži paskaidrojumi. Vispirms jāpaskaidro par inovācijām (jauninājumiem) ideoloģijā.

Esejā nebūs runa par ideoloģijas satura inovācijām. Skaidrs, ka ideoloģijas saturs ļoti bieži mainās. Ideoloģijas satura jauninājumi ir regulāri sastopami. Dzīve nemitīgi mainās un regulāri nākas mainīt ideoloģiskos akcentus.

Tā, piemēram, LR valdošā kliķe pašlaik tautu cenšas pārliecināt par diviem momentiem. Pirmkārt, par vispasaules cīņas nepieciešamību pret Saeimas dzērājiem. Otrkārt, par to, ka Latvijas tautai nedrīkst ļaut vēlēt Valsts prezidentu, jo mēs nedzīvojam „ideālā Latvijā”.

Ar vārdiem „ideālā Latvija” debili domāts iespējamais Krievijas iebrukums mūsu zemē. Lai saglabātu savu kriminālo un obskurantisko diktatūru un neļautu tautai radikāli iejaukties vietējo barvežu politiskajās (praktiski naudas zagšanas) mahinācijās, patriotiski infantilajiem „politiķiem” regulāri nākas uzspodrināt ideoloģiskos akcentus sakarā ar Valsts prezidenta vēlēšanām. Tautai par šīm vēlēšanām ir milzīga interese. Saeimas dzērāju „piarēšana” un stulbi bezatbildīgā muldēšana par Krievijas agresiju lieliski novērš tautas uzmanību no Valsts prezidenta krēsla. Esmu pārliecināts, ka ar Krievijas agresijas idiotisko biedēšanu var viegli panākt mūsu varas alkātīgo bāleliņu jebkuras zādzības un jebkuras nelietības attaisnošanu latviešu aprindās. Attaisnos pat dzimtenes nodevību, jo vismaz divas paaudzes nezina, ko tas nozīmē.

Esejā būs runa par ideoloģijas tehnoloģiskajām inovācijām – formas paņēmieniem. Ideoloģiskajā darbā mainās ne tikai saturs, bet mainās arī tehnoloģija. Tā papildinās ar jauniem formas paņēmieniem.

Ideoloģijas saturs mainās biežāk nekā ideoloģijas tehnoloģija. Teiksim, parlamenta dzērāji un „ideālā Latvija” ir ideoloģijas jauns saturs. Taču to pasniedz vecā formā – kā parlamenta dzērāju priekšnieka un Valsts prezidenta vēlēšanu kuratora viedokli.

Tā var darīt. Tautas uzmanība ir pievērsta saturam. Tautas emocionālajā reakcijā apbružātā tehnoloģija var palikt nepamanīta. Refleksijas par ideoloģijas tehnoloģiju ir pašu ideologu profesionālā prioritāte. Ideoloģijas speciālisti rūpējās ne tikai par saturu, bet arī par satura translācijas tehnoloģiju, cenšoties izdomāt jaunus formas paņēmienus. Tas prasa tikpat filigrānu meistarību kā viss pārējais, ko nevar realizēt bez izkopta talanta.

Bet tagad par hipotēzi. Vēlos pastāstīt par ideoloģijas tehnoloģijas inovāciju. Taču faktiski tā ir hipotēze. Tas ir mans pieņēmums un nekas vairāk. Iespējams, nav nekāda inovācija, un es maldos. Uzdrošinos inovāciju konstatēt, balstoties vienīgi uz analītisko intuīciju un zināšanām par sociālo menedžmentu.

Turklāt tas ir tāds hipotētiskais pieņēmums, kura varbūtību ne eksperimentāli, ne kādā citā veidā nav iespējams pārbaudīt. Kā tādās reizēs bēdājamies, turpmāko simts gadu laikā neviens nevarēs apstiprināt hipotēzes atbilstību dzīves realitātei. Tātad, lasot šo tekstu, hipotēzes atbilstību vai neatbilstību dzīves realitātei izšķirs katra lasītāja priekšstats un zināšanas. Citi kritēriji nevar būt. Saprotams, man pašam patiktu, ka tā nav hipotēze, bet visskaudrākā īstenība. Taču arī man atbilde būs jāgaida simts gadus.

Un vēl viens ļoti svarīgs paskaidrojums. Hipotēze ir saistīta ar konkrētu cilvēku – izcilas personības darbību. Esejā tiks nosaukts šī cilvēka vārds. Hipotēze attiecās uz viņa ideoloģisko darbību. Viņš vislabāk zina, vai runa ir par hipotēzi jeb reālu procesu. Taču viņš stingri apzinās, ka nekādā gadījumā (arī pēc 100 gadiem) nedrīkst atzīties, ja hipotēzei ir reāls pamats. Respektīvi, viņš nekādā gadījumā nedrīkst atklāt, ka mana hipotēze nav hipotētisks pieņēmums, bet īstenības fakts. Tātad esmu uz pareizā ceļa - inovācija ir jauns sasniegums ideoloģijas tehnoloģijā.

Manuprāt, šī cilvēka personība ir tik lielā mērā morāli spēcīga, ka viņš pret amizanto sarunu par doto hipotēzi izturēsies iecietīgi. Šī cilvēka personības varenība ir galvenais faktors, kādēļ uzdrošinos saistībā ar viņa vārdu izvirzīt hipotēzi par ideoloģijas tehnoloģijas inovāciju. Izcilas personības parasti ir ļoti tolerantas pret citu cilvēku labestīgajiem maldiem.

Kā zināms, pēc II Pasaules kara tūlīt sākās ideoloģiskais karš – „aukstais karš”. Tā bija gan ideoloģiju satura, gan ideoloģiju tehnoloģiju divkauja starp kardināli atšķirīgām sociāli ekonomiskajām formācijām.

„Aukstajā karā” uzvarēja kapitālisma formācija. Ne visi analītiķi tam piekrīt. Domājams, ar kapitālisma formācijas uzvaru tomēr nākas samierināties. Tas jādara kaut vai tāpēc, ka Rietumu civilizācijā sabruka sociālisma formācija. Pie tam sociālisma formācijas pārstāvji ar slimīgu azartu tūlīt histēriski traucās pārņemt vakardienas nāvīgā ienaidnieka antropoloģiskās eksistences visus formātus. Bijušo sociālisma zemju mānija saplūst ar kapitālistiskajiem Rietumiem ir vispārzināma vājība.

Rietumi uzvarēja „aukstajā karā” ne tikai tāpēc, ka visjaunāko laiku kapitālisma modelis (finansu kapitāla dominēšana, transnacionālais bizness, postmodernisma garīgā kultūra, neoliberalisma ideoloģija) organiski saskan ar mūsdienu eiropiešu ne visai spirtajām mentālajām un intelektuālajām velmēm. Rietumi uzvarēja arī tāpēc, ka tās ideoloģijas tehnoloģija bija nesalīdzināmi efektīvāka nekā sociālisma valstu ideoloģijas tehnoloģija.

Rietumu ideoloģijas satura translācijā meistarklasi demonstrēja amerikāņi, darbu veicot ar lielu izdomu un izstrādājot ļoti iedarbīgus formas paņēmienus. Amerikāņu ideologu inovatīvais potenciāls izrādījās nesalīdzināmi prāvāks par padomju ideologu inovatīvo potenciālu.

No amerikāņu inovācijām nākas minēt divus kompleksus – t.s. smadzeņu centrus („*Think tanks*”) un vadāmo haosu („*controlled chaos*”). Latviešu valodā par abiem kompleksiem var lasīt internetā publicētajās grāmatās „Pūces horizonts” un „Laikmeta gravitācija”.

Nebaidoties nonākt kutelīgā situācijā, Latvijā sevi par „smadzeņu centru” sludina biedrība „Providus”. Viņi savu smadzeņu nodarbināšanas vietu sauc par „domnīcu” (acīmredzot tas ir atvasinājums no vārda „domāt”). Turpretī vadāmā haosa praksi varam skaudīgi novērot vienīgi citās zemēs, jo pie mums nav jāizraisa totāls juceklis atbilstoši amerikāņu interesēm. Mēs viņiem esam ļoti paklausīgi bez ideoloģiskās apstrādes un apzināti izraisītas lielas sistēmiskās nekārtības. Mums ir cita praktiskā bagātība. Mūsējos izmanto vadāmā haosa operācijās svešās valstīs. Piemēram, Ukrainā, Grūzijā.

Ideoloģiskajā darbā „smadzeņu centri” un vadāmais haoss ir teicamas inovācijas. Amerikāņus var apskauzt pasaules jebkuras valsts ideologi. Lielākās valstis atdarina amerikāņus, organizējot savus „smadzeņu centrus” vai tipoloģiski ļoti līdzīgas nevalstiskās struktūras. Tā tas aizvadītajos gados notiek Krievijā un Ķīnā.

Abas minētās teicamās inovācijas ir kolektīvās darbības fenomeni. Abas inovācijas balstās uz noteiktiem kolektīviem – zinātnieku, politiķu, diplomātu, militāristu, speciālo dienestu virsnieku kopu. Abu inovāciju praktisko izpildi veic speciāli organizēti kolektīvi.

Manā hipotēzē uz skatuves nedarbojās speciāli organizēts kolektīvs. Manā hipotētiskajā inovācijā uz skatuves darbojās tikai viens cilvēks. Manuprāt, nesen ir izdomāts un praktiski ļoti rezultatīvi funkcionē ideoloģijas tehnoloģijas inovācija, kura ārēji koncentrējās tikai ap vienu cilvēku.

Šai inovācijai piemīt pretrunīga specifika. Kā jau minēju, viss ir noformēts tā, it kā ideoloģisko darbu realizē viens cilvēks. Taču tajā pašā laikā rodas ļoti lielas šaubas, vai visu realizē tikai viens cilvēks. Šaubas stimulē šī cilvēka veiktā darba fantastiskais apjoms un viena cilvēka zināšanās grūti ietilpināmā tematiskā daudzpusība. Tāpēc tā vien liekas, ka šis cilvēks ir tikai vidutājs (medijs) skatuves aizkulisēs paslēpta samērā prāva kolektīva veikumam un mēs tiekamies ar ideoloģiskā darba jaunu pārsteidzoši oriģinālu paņēmieni.

Hipotēze skan šādi. Speciālais dienests, kas valstī analītiski un metodoloģiski nodarbojās ar ideoloģiju, ir izdomājis jaunu paņēmieni. Nolemts ir speciālā dienesta kolektīvo veikumu (ideoloģisko „mesidžu”) novadīt līdz auditorijai tikai ar viena cilvēka starpniecību.

Saprotams, ideāli piemērota cilvēka starpniecību. Obligāti nākas pasvītrot, ka inovācijā viss ir atkarīgs no šī cilvēka piemērotības. Viņa personības aurai, morālajai stājai, idejisko uzskatu konsekvencei, zināšanām, prāta spējām, valodas kultūrai, publiskuma valdzinājumam ir jābūt adekvātam dotajai vidutāja misijai un ideoloģiskajam „mesidžam”. Ja tas tā nav, tad iecere ļoti ātri pārvērtīsies karikatūriskā ākstībā un vidutāja ideoloģiskā darbība kļūs kontrproduktīva.

Un, lūk, valsts speciālais dienests tādu cilvēku ir atradis. Sprotams, ja tas tā nebūtu noticis, tad nebūtu man hipotēze par jauno paņēmieni. Nebūtu jārūnā par ideoloģijas tehnoloģijas inovāciju. Speciālais dienests ir atradis izcilu personību.

Šā izcilā personība speciālajam dienestam ir vajadzīga tādēļ, ka tā kolektīvam pašam nav ieteicams publiski nodarboties ar ideoloģisko darbu. Tāpēc ir mākslīgi jāizveido tāda institūcija, kurai ideoloģiskais darbs ir leģitīms – vispārpieņemts. Rietumu civilizācijā ir tradīcija, ka valsts ierēdņiem (un turklāt vēl „čekistiem”, „cerušņikiem”, „mosadistiem”, „drošībniekiem”) nav pieņemts publiski izteikties par daudziem ideoloģiski politiskajiem, ekonomiskajiem, militārajiem, ģeopolitiskajiem, starptautiskajiem, nacionālajiem, drošības jautājumiem. Taču par šiem jautājumiem nav liegts atklāti izteikties privātpersonai vai nevalstiskajai struktūrai, attiecīgos jautājumus skaidri un gaiši izklāstot bez diplomātiskās un politkorektās retorikas miglainā aizplīvurojuma. Jau sen nevienam nav noslēpums, ka „smadzeņu centri” ir speciālo dienestu iniciatīva, organizējot skaistus nevalstiskos kolektīvus kā savdabīgus publiskos ruporus.

Manā hipotēzē rupors nav kolektīvs, bet tikai viens cilvēks. Un, lūk, tā ir jaunās inovācijas intriģējošā būtība - viens cilvēks kā speciālā dienesta kolektīvā veikuma rupors. Ideoloģiskajā darbā tā ir jauna pieeja, - speciālā dienesta saražoto produkciju sociumam translē viena privātpersona ļoti plašā tematiskajā diapozonā. Turklāt translē gan savas valsts sabiedrībai, gan pārējās pasaules sabiedrībai. Tātad veic globālu ideoloģisko darbību.

Neapšaubāmi, speciālie dienesti izmantoja atsevišķus indivīdus arī agrāk. Šie indivīdi izpildīja speciālo dienestu uzdevumus ideoloģiskajā jomā. Piemērā parasti min literātus, žurnālistus, vēsturniekus, literatūrzinātniekus, filosofus. Viņu uzdevums bija savos darbos ievīt noteiktas ideoloģiskās nostādnes. Pēcpadomju gados ir atmaskots ne viens vien rakstnieks un filozofs, kas savus darbus sacerēja atbilstoši VDK instrukcijām. Piemēram, tas attiecas uz rakstniekiem brāļiem Strugackiem, kādreiz populāro padomju filosofu M.Bahtinu.

Manas hipotēzes galvenais varonis ir Nikolajs Starikovs no Krievijas. Nikolajs Starikovs ir izcila personība. Viņš ir pazīstams arī Latvijas iedzīvotājiem. 2012.gada augustā viņš viesojās Rīgā, un rīdzinieki klausījās viņa ideoloģisko priekšnesumu. Internetā par to ir plaša video un tekstuālā informācija.

Masu publikai par Nikolaju Starikovu ir pieejamas šādas ziņas. Viņš ir dzimis 1970.gadā, precējies, divu meitu tēvs. Piedzimis un uzaudzis Pēterburgas inteliģentā ģimenē. Abi ar tēvu ir studējuši vienā institūtā. Vectēvs bija VDK pulkvedis. 1992.gadā N.Starikovs saņēma augstākās izglītības diplomu ar ierakstu „inženieris ekonomists ķīmiskajā rūpniecībā”. Pēc augstskolas savā specialitātē nevarēja atrast darbu. Iztiku pelnīja dažādā veidā. Pat esot uz ielas pārdevis avīzes, izkrāvis vilcienu vagonus. Tomēr reiz laimējās atrast darbu kādā reklāmas firmā, bet pašlaik ir TV „pirmā kanāla” komercdirektors.

Nikolaju Starikovu viņa biogrāfijās un medijos dēvē par „rakstnieku”. Nav visai skaidrs, kāpēc tas tā notiek. Rakstnieks bija Turgēņevs, Dostojevskis, Tolstojs. Viņi sacerēja prozas daiļdarbus – romānus, stāstus. Nikolajs Starikovs neraksta prozu. Viņš neraksta romānus, stāstus. Tāpēc uz viņu nevar attiecināt jēdzienu „rakstnieks”.

Iespējams, viņa biogrāfiskajā informācijā šī jēdziena devalvācija ir pieļauta tāpēc, ka „tautai” ir saprotamāks vārds „rakstnieks”, bet nevis Starikova kungam vispiemērotākie apzīmējumi „publicists”, „vēstures publicists”, „politiskais publicists”, „blogers”, „politiskais komentētājs”. Nikolaju Starikovu apzināti aplami dēvē par „rakstnieku”, lai izpatiktu masu auditorijai. Visticamākais, šajā ziņā pats Starikova kungs nepieņēma lēmumu. Negribētos ticēt, ka viņš nezina, kas ir rakstnieks un nezina, ka viņam nav nekā kopēja ar Turgēņevu, Dostojevski, Tolstoju un, protams, visiem citiem pasaules rakstniekiem.

N.Starikova biogrāfijā ir teikts, ka viņš ir „rakstnieks” no 2006.gada. Viņa biogrāfijā uzzinām, ka „inženieris ekonomists ķīmiskajā rūpniecībā” nolēma pievērsties Krievijas vēsturei no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām, lai par to rakstītu grāmatas.

N.Starikova biogrāfijā ir romantiski sentimentālas rindas par to, ka viņš sākumā neprata rakstīt. Tāpēc pirmās grāmatas sarakstīšana ilga divus gadus. Biogrāfijā nekas nav teikts par N.Starikova darbu bibliotēkās un arhīvos. Nekas nav teikts par vēstures literatūras studēšanu. Nekas nav

teikts par N.Starikova attieksmi pret tādiem Krievijas vēstures pētniekiem kā Karamzins, Solovjovs, Kļučevskis.

Pašlaik (2015.g. janvārī) Starikova kungs ir 14 grāmatu autors. Pirmā un otrā grāmata iznāca vienā gadā - 2006.gadā. Deviņu gadu laikā viņš sarakstīja un izdeva 14 grāmatas. Gribot negribot nākas atgādināt, ka tāds īsts rakstnieks kā Ļevs Tolstojs visā savā mūžā (1828-1910) sarakstīja tikai 3 romānus. Starikova kungam katru gadu iznāk vairākas grāmatas – divas, trīs. 2008.gadā iznāca 4 grāmatas. Visneražīgākais bija 2012. gads un 2013.gads. Toreiz katru gadu iznāca tikai viena grāmata.

Nikolaja Starikova grāmatu izdošanas statistika pati par sevi ir ļoti nepārliciecināms apkopojums uz viena cilvēka garīgo iespēju fona, kā arī no jaunrades psiholoģijas viedokļa. Rietumos ir izdoti vairāki fundamentāli pētījumi par jaunrades psiholoģiju. Tajos ir aplūkoti jaunrades darba psiholoģiskie un fiziskie nosacījumi, jaunrades darba mehānismi un to produktivitāte dažādos žanros. Fundamentālie pētījumi par jaunrades psiholoģiju norāda, ka jaunrades darbs nav, rupji sakot, malkas kraušana, ko var jebkurā psihiskajā noskaņojumā sākt un pārtraukt, pēc dažām minūtēm atkal sākt un jebkurā brīdī pēc sirds patikas atkal pārtraukt. Īstas jaunrades (mākslinieciskās un zinātniskās) praksē vairāku grāmatu sacerēšana vienā gadā nekad nav tikusi nopietni vērtēta.

Vēl nepārliciecināma aina atklājās, ņemot vērā N.Starikova grāmatu tematiku un grāmatu satura vērienu. Viņš savās grāmatās pievēršās ļoti komplicētām tēmām, par kurām ne katrs profesionālais vēsturnieks uzdrošināsies rakstīt. Ļoti augstā līmenī ir attiecīgā vēsturiskā laikmeta konceptualizācija un historiogrāfiskā diagnoze. Katra tēma ir ļoti pamatīgi izstrādāta, argumentācijā ne reti balstoties uz akadēmiskajā historiogrāfijā netradicionāliem materiāliem. Viņš atsaucās uz tādiem faktiem un tādiem faktu vispārīnājumiem, kuri ir iegūti ilga un pamatīga analītiskā darba rezultātā, izmantojot dažāda rakstura neoficiālo, taču tajā pašā laikā visobjektīvāko informāciju. Tā ir informācija, kura parasti ir pieejama iekšpolitikas un ārpolitikas speciālajiem dienestiem. Tā ir informācija, kuru nevāc klasiskā tipa bibliotēkas, bet vāc slēgta tipa bibliotēkas. Šīs informācijas izmantošanu esmu sastapis vienīgi diplomātijas vēstures grāmatās, kuras no vispārējās vēstures grāmatām atšķiras kā nakts no dienas.

N.Starikova grāmatās ir analizēti Krievijas impērijas bojāejas noslēpumi XX gs. sākumā, 1917.gada februāra revolūcija kā Rietumu specoperācija, 1917.gada notikumu aizkulises, mīti par Pilsoņu karu, Rietumu graužošā darbība Krievijā no XVI gs. līdz mūsdienām, Hitlera starptautiskā „misija” cīņā pret PSRS, Rietumu loma Staļina nogalināšanā, Staļina personības spilgtākās iezīmes.

N. Starikova jaunākajās grāmatās ir ļoti pamatīgs detalizēti argumentēts publicistiskais vēstījums par globālo ģeopolitisko konfrontāciju, KF stabilizācijas fonda naudu „ofšoros”, pasaules finanšu krīzes iemesliem, Rietumu ģeopolitiskajām tehnoloģijām, Ukrainas notikumiem, Krimas vēsturi. Šajās grāmatās atspoguļojās autora ļoti dziļās zināšanas par Lielo depresiju XX gs. pirmajā pusē, zelta standarta finesēm, Starptautiskā valūtas fonda taktiku, dolāru štancēšanu, ASV, Lielbritānijas starptautisko darbību.

Grāmatu rakstīšana nav vienīgā Nikolaja Starikova ideoloģiskās darbības nozare. Viņš ir dibinājis vairākas sabiedriskās organizācijas un tajā skaitā Viskrievijas politisko partiju. Pašlaik viņš ir viens no tās līdzpriekšsēdētājiem. N.Starikovs regulāri sniedz intervijas un tiekās ar lasītājiem ne tikai Krievijas daudzās pilsētās, bet arī ārzemēs. Viņš gandrīz nepārtraukti kaut kur uzstājas – radio, TV, internetā. Viņa teksti gandrīz katru dienu tiek publicēti presē, internetā.

Atsevišķa nozare ir mājas lapa internetā. Esmu pārliecināts, par šo mājas lapu var uzrakstīt īpašu ļoti garu rakstu. Nikolaja Starikova mājas lapa ir instrumentāri un saturiski nesalīdzināmi bagātāka nekā mūsu Zinātņu akadēmijas, LU, Saeimas, MK mājas lapa. Nikolaja Starikova mājas lapa faktiski ir tematiski ļoti daudzpusīgs un saturiski nopietns politiskais portāls. Tajā ir gan paša Starikova kunga blogs, gan pārpublicējumi no citu blogeru vietnēm. Mājas lapā gandrīz katru dienu tiek ievietoti ārzemju mediju publikāciju tulkojumi. Protams, ir videoierakstu

milzīgs klāsts. Mājas lapā funkcionē N.Starikova 2012. gadā organizētais sociālais tīkls „Интернет-Ополчение”.

Nikolaja Starikova ideoloģiskā darbība ir apbrīnojami dinamiska un piesātināta. Viņa zināšanu daudzpusībai nav nekādas robežas. Par to liecina grāmatas, kā arī, piemēram, visjaunākās prezentācijas. Nikolajs Starikovs lieliski orientējās Krievijas politiskās dzīves niansēs, zina daudzu pasaules valstu visjaunāko politisko stratēģiju. Viņš zina visu par Grūzijas izlūkdienestu, Ukrainas apvērsuma finansēšanu, čečenu pretestības kustību. Savā blogā viņš stāsta patiesību par 1991.gada augusta puču, tajā skaitā par divām lodēm B.Pugo galvā (pēc pašnāvības ?!). N.Starikovs ir lietas kursā par Berezovska naudu, Hodorkovska naudu un organizētajām slepkavībām, Krievijas 5.kolonas naudu, Ņevalnija naudu, gruzīnu „čekistu” naudu.

Nikolajam Starikovam ir vērtīgu grāmatu lasītāja reputācija. Pēterburgā viena izdevniecība izdod grāmatu sēriju „Iesaka lasīt Nikolajs Starikovs”. Vienīgi nav skaidrs, kurā laikā Starikova kungs lasa, pārdomā un vispārinoši analizē izlasīto. Domājams, kaut kas ir jādara arī „maizes darbā”. Iztikas līdzekļu pelnīšana arī prasa noteiktu laiku. Tāpat fascinējošās mājas lapas sistematiskā „barošana” nav paveicama dažās minūtēs.

Nikolaja Starikova biogrāfijā nav saprotama ne tikai jēdziena „rakstnieks” lietošana. Nav saprotams, kāpēc vajadzēja sacerēt jocīgos teikumus par viņa idejiskajām pārvērtībām. Līdz apmēram 2006.gadam Starikova kungs esot bijis līdzīgs ļoti daudziem savas paaudzes intelligentiem. Viņš tāpat kā pārējie jūsmojis par kapitālisma priekšrocībām, liberālismu, tirgus ekonomiku, demokrātiju, vārda brīvību. Bet tad esot nākusi apskaidrība. Tagad viņa idejisko uzskatu pamatā esot konservatīvisms. Viņš dedzīgi vēršās pret liberālismu un gejiem, pret Krievijas nacionālajiem separātistiem un valsts nodevējiem. Viņš aizstāv Staļinu. Viņam nepatīk Krievijas ģeopolitiskā katastrofa (PSRS sabrukums), nepatīk amerikāņu ārpolitika un tieksme sagraud Krievijas valsti. Viņš pilnā mērā atbalsta V.Putina politiku.

Nikolajs Starikovs darbojās kā komplekss medijs. Viņš viens pats atsvēr prāvu „smadzeņu centru”. Viņš viens pats veic tik apjomīgu ideoloģisko darbu, kāds tradicionāli ir pa spēkam tikai daudzu speciālistu kolektīvam. Tas ir kaut kas neredzēts. Tas ir kaut kas jauns arī tajā gadījumā, ja tas tā patiešām notiek un mana hipotēze neapstiprinās.

Bet ja tā tomēr ir speciālā dienesta atraktīva izdoma (ideoloģijas tehnoloģijas inovācija), tad arī nevajadzētu daudz skumt.

Pirmkārt, Nikolajs Starikovs ir apskaužāmi grandioza personība, un no viņa spoži izstaro savas valsts svēta mīlestība, neviltots patriotisms un bezkompromisa attieksme pret to visu amorālo un iracionālo, kas tagad prevalē Rietumu civilizācijā.

Otrkārt, mums nav jājūtās apkrāptiem par speciālā dienesta fikciju, jo minētā inovācija ir cilvēciskā prāta spilgts sasniegums, kas savā veidā dara godu mums visiem. Neviena taču negribēs teikt, ka viņa prātam nav nekā kopēja ar cilvēcisko prātu, par kura reputāciju katrs esam atbildīgi un par kura kopējiem panākumiem zināma slava pienākās katram, kas dzīvo ar galvu.